

1.

- geneza wesela (powstanie)

- Postać Stanisława Wyspiańskiego - najwybitniejszy reprezentant Młodej Polski, twórca niemal renesansowy: malarz, poeta, dramatopisarz, reformator teatru, twórca sztuki użytkowej. Prawie całe życie związany był z Krakowem.
- Chłopomania (ludomania) - zjawisko związane z rozwojem impresjonizmu – małżeństwo Włodzimierza Tetmajera z Anną Mikołajczykówną 1890 r.
- Ślub Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną odbył się 20 listopada 1900 roku i był bezpośrednią przyczyną powstania „Wesela”
- Premiera „Wesela” odbyła się w teatrze imienia Wyspiańskiego w Krakowie 16 marca 1901r.

- cechy teatru ogromnego (synteza sztuk, różne kierunki artystyczne)

S. Wyspiański wyraził się na temat swojego wesela: „Teatr mój widzę ogromny, wielkie powietrzne przestrzenie.” Słowa te wskazują, że teatr i dramat dla Wyspiańskiego stanowią syntezę sztuk:

- muzyki
- scenografii
- słowa
- tańca
- różnorodnych konwencji literackich:
 - impresjonizm
 - symbolizm
 - realizm (akt I)
- czerpanie z różnorodnych form teatru europejskiego na przestrzeni epok:
 - tragedia antyczna np. zasada 3 jedności
 - dramat szekspirowski np. postacie fantastyczne
 - dramat romantyczny np. tematyka narodowa

2. SPOŁECZEŃSTWO

- inteligencja

- Pan Młody, Lucjan Rydel - poeta z miasta, przepojony chłopomanią ale jego zainteresowanie wsią jest pozorne: na wesele założył chłopski strój, ale nie zna zwyczajów panujących na wsi. W rozmowie z Gospodarzem ujawnia, że pamięta czasy rabacji galicyjskiej i obawia się siły drzemiącej w chłopach. Jest przepojony dekadentyzmem, znużony życiem, słynie z gadulstwa i łatwo ulega nastrojowi.
- Gospodarz, Włodzimierz Tetmajer - młodopolski malarz, wywodzi się z inteligencji, ale od lat mieszka na wsi i zyskał poważanie chłopów. Mógłby stać się łącznikiem między tymi dwoma grupami społecznymi i poprowadzić je do powstania. Jest przekonany o sile chłopów. „Chłop potęgą jest i basta”
- Dziennikarz, Rudolf Starzewski - naczelny redaktor krakowskiego czasopisma „Czas”. Wieś kojarzy mu się jedynie ze spokojem i odpoczynkiem. Pogardza chłopami, nie chce ich uświadamiać, celowo unika pytań na tematy polityczne, ponieważ głosi poglądy ugodowe, jest zwolennikiem współpracy z zaborcami.

- Radczyni, Antonina Domańska – ciotka Rydla, żona profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wywyższa się ponad chłopów, nie zna prac ani obrzędów wiejskich.
- Poeta, Kazimierz Przerwa - Tetmajer - typowy dekadent, ale wielki patriota. To on tłumaczy pannie młodej, że Polska mieści się w sercu każdego Polaka.

Wnioski dotyczące inteligencji:

Inteligencja jest niezdolna do czynu, jest ogarnięta dekadentyzmem, zbratanie z chłopami jest pozorne, ponieważ ciągle żywe jest np. wspomnienie rabacji galicyjskiej.

- chłopci

- Czepiec - wuj panny młodej, który jest energicznym, silnym mężczyzną, interesującym się polityką. Jest gotowy do czynu, nie potrafi jednak być samodzielny, potrzebuje przywódcy. Wiemy, że mógłby zwrócić swą siłę przeciwko inteligencji.
- Jasiek - družba na weselu i brat panny młodej. To jemu Gospodarz powierza misję organizacji powstania, jest jednak niedojrzały, ponieważ ważniejsze jest dla niego szczęście osobiste, majątek. Nie docenia wartości wolności narodu polskiego (symbolizuje to, gdy gubi złoty róg, sięgając po czapkę z pawimi piórami).
- Panna Młoda i Gospodyni - młode kobiety wiejskie, czasem dosyć naiwne, ale potrafią przeciwstawiać się - jak np. Panna Młoda, gdy rankiem chłopci chcą budzić panów. Zachowanie Gospodyni z kolei wskazuje na to, że chłopci to również egoiści, którym zależy przede wszystkim na szczęściu osobistym (chowa złotą podkowę).

Wnioski dotyczące chłopów:

Chłopci są gotowi do czynu zbrojnego, ale są niesamodzielnymi - potrzebują przywódcy, który zorganizuje powstanie.

3. POSTACIE FANTASTYCZNE (2 pary na grupę)

- Chochół i Isia – Isia to córka gospodarzy, która odprawiała niechcianych gości, którzy przychodzili pod chatę Gospodarzy. Chochół to ożywiony snop słomy, którym okrywa się róże, żeby nie zmarzła. Symbolizuje on uśpienie narodu polskiego, który ma się później przebudzić i wyzwolić z zaborów. Chochół zapowiada również przybycie kolejnych zjaw.

- Widmo i Marysia – Maria to siostra Anny i Jadwigi Mikołajczykównych. Widmo jest duchem jej zmarłego na gruźlicę kochanka – malarza Ludwika de Laveaux. Jest on symbolem tragicznej, utraconej miłości.

- Rycerz i Poeta – Poeta to Kazimierz Przerwa-Tetmajer, brat Gospodarza, dekadent. Rycerz to Zawisza Czarny. Symbolizuje on odwagę, oddanie, patriotyzm czy przywództwo. Przykładowy rycerz, kierujący się etosem rycerskim „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Poeta ma możliwość napisania epopei narodowej i poprowadzenia ludu do walki, do powstania, jednak nie chce się tego podjąć.

- Stańczyk i Dziennikarz – Dziennikarz to Rudolf Starzewski, redaktor konserwatywnego czasopisma „Czas”, przedstawiciel krakowskiej inteligencji, gardzi chłopami. Stańczyk to ostatni błazen Jagiellonów, znany z inteligencji i ciętej riposty. Jest on symbolem mądrości. Zarzuca Dziennikarzowi beczynność, a ten się do niej przyznaje. Na koniec, Stańczyk wręcza Rudolfowi kaduceusz, który

symbolizuje władzę polityczną, ale przede wszystkim usypianie i dezorientowanie narodu oraz zachęcanie do lojalności wobec zaborców.

- Hetman i Pan Młody – Pan Młody to Lucjan Rydel, poeta. Hetman to Ksawery Branicki, który sprzedał Polskę carcy Katarzynie. Symbol hańby i zdrady narodowej. Uznaje on Pana Młodego za zdrajcę szlachty, jako iż ożenił się on z chłopką i mówi mu, że jego ludomania jest tylko pozorna. Symbolizuje również magnacką pychę.

- Upiór i Dziad – Dziad to starzec, który żył jeszcze za czasów rabacji galicyjskiej. Upiór to Jakub Szela – przywódca rabacji chłopskiej. Dziad stara się go odpędzać, ale nieskutecznie. Szela symbolizuje krwawą zemstę chłopów, przypomina o drzemiącej w nich sile oraz że porozumienie, i współpraca pomiędzy szlachtą a chłopstwem jest niedorzeczne i niemożliwe.

- Wernyhora i Gospodarz – Gospodarz to Włodzimierz Tetmajer, malarz, mąż chłopki Anny Mikołajczykówny. Wernyhora to wywodzący się z legend Kozak (wieszcz ukraiński). Symbolizuje czyn, pojednanie wszystkich stanów i odzyskanie niepodległości. Widzą go wszyscy. Wręcza gospodarzowi złoty róg, który ma zjednoczyć naród i poprowadzić go do powstania.

4. PRZEDMIOTY (2 na grupę)

- złoty róg – symbol zjednoczenia narodu, walki o niepodległość. Jego sygnał miał rozpocząć powstanie i obudzić uśpione społeczeństwo. Zgubienie rogu przez Jaśka symbolizuje zaprzepaszczenie szansy na odzyskanie niepodległości oraz przekładanie dóbr prywatnych i materialnych nad dobro narodu.

- czapka z pawich piór – symbol próżności, pychy, przywiązania do rzeczy materialnych, przekładania dobra osobistego nad dobro narodu, egoizmu. Jasiek schylając się po czapkę, nie zauważył, że zsunął mi się z szyi złoty róg. Jasiek jest uosobieniem symboliki pawich piór.

- złota podkowa – symbolizuje bogactwo, pomyślność i szczęście. Zgubiona przez konia Wernyhory, znajduje ją Gospodyni, ale nie mówi o tym nikomu i chowa ją do skrzyni. To pokazuje chciwość, samolubność i zachłanność chłopską.

- chata bronowicka – jest to miejsce, w którym rozgrywa się cała akcja powieści. Symbolizuje Polskę, jako miejsce spotkań różnych środowisk, a przede wszystkim jej dwóch głównych grup, czyli szlachty i chłopstwa.

- chochoł – snop słomy, którym otula się różę w zimie, żeby nie zmarzły. Symbolizuje uśpienie polskiego narodu.

- sznur – symbolizuje niewolę i upadek Polski. Tylko to zostało po zaprzepaszczeniu szansy na odzyskanie niepodległości, jaką przyniósł złoty róg. „Miałeś chacie złoty róg, ostał Ci się tylko sznur” powiedział Chochoł do Jaśka.